

Finanční arbitr

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město, Tel. +420 257 042 094,
ID datové schránky: qr9ab9x, e-mail: arbitr@finarbitr.cz, <https://www.finarbitr.cz>

Navrhovatel

Zástupce

Mgr. Jan Dáňa
advokát
IČO 662 54 116
Václavské náměstí 837/11
11000 Praha 1

Instituce

Nationale-Nederlanden Levensverzekering
Maatschappij N. V., se sídlem Weena 505,
Rotterdam, Nizozemské království, zapsané
v obchodním rejstříku Obchodní komory
v Rotterdamu, datum zápisu 17. ledna 1863,
číslo zápisu 24042211,
jednající prostřednictvím
NN Životní pojišťovna N.V.,
pobočka pro Českou republiku
IČO 407 63 587
Nádražní 344/25
15000 Praha 5

Zástupce

Mgr. Eva Nováková
advokát
IČO 866 42 413
Ovocný trh 573/12
11000 Praha 1

Č. j. FA/SR/ZP/938/2017 - 10

Praha 1. 11. 2018

U s n e s e n í

Finanční arbitr příslušný k rozhodování sporů podle § 1 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl v řízení zahájeném dne 7. 9. 2017 podle § 8 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi na návrh Navrhovatele proti Instituci a vedeném podle tohoto zákona a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve věci vydání bezdůvodného obohacení ve výši 32.000 Kč a příslušenství ve výši zákonného úroku z prodlení, a to z důvodu neplatnosti pojistné smlouvy investičního životního pojištění č. ■■■, takto:

Řízení se podle § 14 odst. 1 písm. b) zákona o finančním arbitrovi zastavuje.

Odůvodnění:

Navrhovatel se domáhá vydání bezdůvodného obohacení ve výši 32.000 Kč a příslušenství ve výši zákonného úroku z prodlení ode dne marného uplynutí termínu stanoveného v příslušné výzvě Instituci do zaplacení z důvodu neplatnosti pojistné smlouvy investičního životního pojištění ING SMART č. ■■■ (dále jen „Pojistná smlouva“), protože na straně pojistitele jednal subjekt bez způsobilosti k právním úkonům a předmětem Pojistné smlouvy není pojištění.

Návrh na zahájení řízení neměl náležitosti stanovené § 10 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi, protože neobsahoval návrh na uzavření Pojistné smlouvy, písemná potvrzení o uzavření Pojistné smlouvy, pojistné podmínky (Navrhovatel předložil pouze část pojistných podmínek), přehled poplatků a další podklady včetně výpisů o aktuálním stavu pojištění, informací pro zájemce o pojištění osob, modelových příkladů týkajících se výpočtu odkupného, záznamu o požadavcích a potřebách klienta a veškerou komunikaci Navrhovatele s Institucí.

Finanční arbitr vyzval Navrhovatele písemnou výzvou ze dne 25. 9. 2017, evid. č. FA/10865/2017, k odstranění nedostatků návrhu. Sdělením ze dne 10. 10. 2017, evid. č. FA/26089/2017, Navrhovatel předložil finančnímu arbitrovi soubor pojistných podmínek s tím, že ostatní listiny nemá aktuálně k dispozici (obdobná vyjádření podává Zástupce Navrhovatele i v jiných řízeních před finančním arbitrem).

Finanční arbitr shromažďoval další podklady od Instituce a po jejich důkladném zvážení vyzval Navrhovatele písemnou výzvou ze dne 21. 5. 2018, č. j. FA/SR/ZP/938/2017 - 1, k odstranění dalších nedostatků návrhu, resp. vysvětlení dalších okolností uzavření Pojistné smlouvy. Ještě téhož dne Navrhovatel zaslal finančnímu arbitrovi vzorové vyjádření č. j. FA/SR/ZP/938/2017 – 2, v němž mu odmítl poskytnout řádnou součinnost, protože finančním arbitrem požadované informace nejsou údajně z hlediska obsahu návrhu relevantní.

K prvnímu bodu výzvy ve věci předšmluvní fáze Navrhovatel pouze sdělil, že si na přesný průběh předšmluvní fáze Pojistné smlouvy přesně nevzpomíná. K souvisejícímu dotazu na popis průběhu předšmluvní fáze Pojistné smlouvy, zejména zda s ním zástupce Instituce v předšmluvní fázi prodiskutoval jeho finanční a životní situaci a jeho potřeby, Navrhovatel odkázal na svou předchozí odpověď, ačkoli se v ní Navrhovatel k těmto skutečnostem nijak blíže nevyjádřil. Navrhovatel například také vůbec nevysvětlil, jaký produkt poptával (omezil se pouze na tvrzení o důvěře v dobré jméno Instituce) a navzdory dokumentům založeným ve spisovém materiálu (Pojistná smlouva spolu s pojistnými podmínkami, pojistky atd.) tvrdil, že ze žádné dokumentace nevyplývala souvislost uzavírané smlouvy se zahraničním subjektem.

Zástupce Navrhovatele doručuje finančnímu arbitrovi šablonovité návrhy a desítky obdobných podání (ve sporech dalších navrhovatelů), ve kterých líčí skutkové okolnosti uzavření pojistných smluv jednotlivých navrhovatelů takřka totožně. Zástupce Navrhovatele tak snižuje věrohodnost předkládaných vyjádření, včetně vyjádření Navrhovatele, a finanční arbitr na základě těchto vyjádření důvodně pochybuje, zda se skutečně jedná o vylíčení skutkových okolností Navrhovatelem, nikoliv jen Zástupcem Navrhovatele bez součinnosti s Navrhovatelem. Zástupce Navrhovatele dále opakovaně paušálně odmítá poskytovat finančnímu arbitrovi součinnost (včetně předkládání důkazních prostředků) s tím, že by měl finanční arbitr jednotlivé Navrhovatele co nejméně zatěžovat a že by si měl veškeré potřebné podklady obstarat sám.

Přestože Navrhovatel neposkytl finančnímu arbitrovi potřebnou součinnost, finanční arbitr dne 5. 9. 2018, č. j. FA/SR/ZP/938/2017 - 5, nařídil podání ústního vysvětlení v Kanceláři finančního arbitra, jehož předmětem mělo být kromě bližšího vyjasnění okolností uzavření Pojistné smlouvy i přezkoumání podmínek řízení (k čemuž je finanční arbitr oprávněn kdykoli v průběhu řízení), poučení Navrhovatele o průběhu a zásadách řízení před finančním arbitrem a pokus o smírné řešení sporu.

V této souvislosti finanční arbitr připomíná, že Navrhovatel se domáhal neplatnosti Pojistné smlouvy mj. z důvodu nedostatku právní subjektivity pojistitele, když podle závěrů rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 20. 5. 2003, sp. zn. 32 Odo 119/2003, platí, že nesprávné označení osoby nezpůsobuje neplatnost smlouvy, lze-li zjistiť výkladem, popřípadě objasněním skutkových okolností uzavření smlouvy, kdo je jejím účastníkem. Obdobně tomu je i u Navrhovatelem tvrzené neplatnosti Pojistné smlouvy z důvodu převzetí pojistného rizika, pojistného zájmu a účelu Pojistné smlouvy, kdy opět není bez významu například to, jaký přesně produkt Navrhovatel poptával atd.

Finanční arbitr zamýšlel na ústním vysvětlení Navrhovatele rovněž ověřit, zda mezi Navrhovatelem a jeho zástupcem nedošlo k postoupení práv a povinností z Pojistné smlouvy (s těmito případy se v současnosti finanční arbitr setkává), což by vylučovalo příslušnost finančního arbitra k rozhodnutí sporu.

Finanční arbitr však nařídil ústní vysvětlení i za účelem smírného řešení sporu, o které finanční arbitr v souladu s § 1 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi primárně usiluje.

Navzdory těmto skutečnostem Navrhovatel dne 14. 9. 2018, č. j. FA/SR/ZP/938/2017 - 6, vzorovým dokumentem opakovaně odmítl poskytnout finančnímu arbitrovi požadovanou součinnost a odkazoval se na zásadu písemnosti správního řízení, procesní ekonomie, absenci dalších relevantních informací (aniž by znal konkrétní otázky finančního arbitra) či například nepřítomnost Instituce na nařízeném ústním vysvětlení.

Ve svém vyjádření k opakované výzvě finančního arbitra ze dne 19. 10. 2018, č. j. FA/SR/ZP/938/2017 – 9, Navrhovatel s odkazem na § 59 správního řádu, namítl, že finanční arbitr v rozporu se zákonem nesdělil Navrhovateli důvod a cíl ústního vysvětlení atd. (ačkoli mu finanční arbitr ve výzvě ze dne 12. 10. 2018, č. j. FA/SR/ZP/938/2017 – 8, mj. sdělil, že jej vyzývá k podání ústního vysvětlení ve věci okolností uzavření Pojistné smlouvy). I v tomto vyjádření se tak Navrhovatel omezil na pouhou obecnou polemiku o zbytečnosti ústního vysvětlení, když například nijak nespécifikoval a nedoložil ani své tvrzení, že finanční arbitr by pouze zrekapituloval shromážděné podklady, jak údajně již několikrát učinil.

Podle § 12 odst. 5 zákona o finančním arbitrovi je finanční arbitr oprávněn vyžadovat od účastníků řízení předložení veškerých důkazů na podporu jejich tvrzení, a to včetně podání ústního vysvětlení.

Finanční arbitr nepovažuje podání ústního vysvětlení za nedůvodné (či dokonce za v rozporu se zásadami správního řízení) jen proto, že se ho neúčastní druhá strana sporu, když jeho účelem je vyjasnění, případně doplnění návrhu na zahájení řízení, možnost finančního arbitra bezprostředně reagovat na účastníkem uváděné skutečnosti a v konečném důsledku i rychlejší a efektivnější projednání sporu. Pokud Instituce v řízení předloží podrobné vyjádření a požadované podklady, ve kterých finanční arbitr nespátřuje nejasnosti, nevidí finanční arbitr důvod pro to, aby Instituci zbytečně zatěžoval a nařizoval jí podání ústního vysvětlení společně s Navrhovatelem.

Nadto, ačkoli finanční arbitr požadoval podle § 59 správního řádu při podání vysvětlení dne 3. 10. 2018 osobní účast Navrhovatele, sám Navrhovatel se bez jakékoli omluvy nebo bez dostatečných důvodů v nařízeném termínu ústního vysvětlení na předvolání nedostavil. V této souvislosti finanční arbitr odmítá i tvrzení Zástupce Navrhovatele, že účast Navrhovatele v průběhu pracovní doby, a to i „s *ohledem na vzdálenost mezi místem bydliště a sídlem finančního arbitra*“ představuje pro Navrhovatele nepřiměřenou zátěž, když Navrhovatel bydlí v Praze a současně mohl předem požádat o změnu termínu k podání ústního vysvětlení, pakliže se nemohl ze závažných důvodů ve stanovený den a čas dostavit do Kanceláře finančního arbitra, jak ho finanční arbitr poučil ve výzvě ze dne 5. 9. 2018, č. j. FA/SR/ZP/938/2017 - 5.

Finanční arbitr řízení podle § 14 odst. 1 písm. b) zákona o finančním arbitrovi zastaví usnesením, jestliže navrhovatel neposkytl přes výzvu arbitra potřebnou součinnost. Na tuto skutečnost finanční arbitr Zástupce Navrhovatele ve výzvách k odstranění nedostatků ze dne 25. 9. 2017 a 21. 5. 2018 a posléze i ve výzvě k podání ústního vysvětlení ze dne 12. 10. 2018, č. j. FA/SR/ZP/938/2017 – 8, upozornil.

Protože Navrhovatel v řízení opakovaně neposkytl finančnímu arbitrovi potřebnou součinnost, když zpochybňoval opodstatněnost jeho výzev k odstranění nedostatků návrhu a neúčastnil se nařízených podání ústního vysvětlení, jejichž předmětem mělo být kromě odstranění nedostatků návrhu též přezkoumání podmínek řízení, poučení Navrhovatele o průběhu a zásadách řízení před finančním arbitrem a pokus o smírné řešení sporu, rozhodl finanční arbitr tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podle § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi podat odůvodněné námitky k finančnímu arbitrovi do 15 dnů ode dne doručení usnesení. Včas podané námitky mají odkladný účinek.

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr

Doručuje se
Navrhovatel – datová schránka zástupce ubwseyg
Instituce – datová schránka zástupce vd8grny

